

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

2014/2208(INI)

2.6.2015

VÉLEMÉNY

az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság részéről

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság részére

az erőforrás-hatékonyságról: úton a körforgásos gazdaság felé
(2014/2208(INI))

A vélemény előadója: Jávor Benedek

PA_NonLeg

JAVASLATOK

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság felhívja a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. emlékeztet arra, hogy Európa a természeti erőforrások tekintetében nettó importőr, és hogy az erőforrások árai a 21. század első évtizedében 147%-kal emelkedtek¹, különösen sérülékennyé téve Európa gazdaságát; úgy véli, hogy a globális kihívások és az Unió erőforrás-függőségének leküzdése érdekében alapvető fontosságú, hogy az európai ipar megújulása az energia- és erőforrás-hatékonyságon alapuljon, hogy az Unió meg tudja tartani az innovatív ágazatokon alapuló versenyképességét a jövőben, ösztönözni tudja termelőkapacitását, és új, fenntartható és tisztességesen megfizetett munkahelyeket tudjon teremteni, beleértve a magas képzettséget igénylő munkahelyeket;
2. rámutat, hogy a körforgásos gazdaság előmozdítása érdekében paradigmaváltásra van szükség, hogy megszűnjön az erőforrások pazarlása; úgy véli, hogy a változás érdekében megfelelő jelzéseket kell küldeni a termelők és fogyasztók felé, például egy dinamikus fiskális és szabályozó keret révén, amely felgyorsítja az átmenetet az újrahasznosításra alapuló gazdaság felé, és csökkenti az esetleges bumeránghatást; úgy véli, különböző megközelítések ötvözésére van szükség, tiszteletben tartva a szubszidiaritást a különböző politikai szinteken, amely megközelítések többek között a következőkre terjednek ki:
 - az externáliák internalizálása, és az erőforrások lépcsőzetes újrahasznosításának előmozdítása,
 - az újrahasznosítható hulladék felhasználása a nyersanyagok fő, megbízható forrásaként, a nem mérgező anyagok körforgásának kialakítása révén,
 - hangsúly helyezése a kulcsfontosságú anyagok felhasználási láncaira, és az erőforrás-intenzív termékekre, jutalmazva az úttörő technológiákat,
 - olyan üzleti modellek kidolgozása, amelyek ösztönzést nyújtanak az anyagok és termékek körfolyamatainak teljessé tételéhez (ún. „zárt hurkokat” képezve),
 - hosszú élettartamú, könnyen javítható, és könnyen újrafelhasználható vagy újrahasznosítható összetevőkből álló termékek tervezése,
 - a már nem használt termékeket a lánc elejéhez könnyen és hatékonyan visszaszállító logisztika megszervezése,
 - intelligens szabályozásra törekvés, a bevált gyakorlatok érvényesítése, adott esetben az uniós jogszabályok egyszerűsítése/összehangolása, illetve hatékonyabb végrehajtásuk

¹ A McKinsey Global Institute „Resource Revolution: Meeting the world’s energy, materials, food, and water needs” (Erőforrás-forradalom: a világ energia-, nyersanyag-, élelmiszer- és vízszükségletének kielégítése) című, 2011. novemberi jelentésének 30. oldalán olvasható információk szerint az energiaárak 190%-kal, az élelmiszer- és a nyersanyagárak pedig 135%-kal növekedtek (http://www.mckinsey.com/insights/energy_resources_materials/resource_revolution).

biztosítása;

3. hangsúlyozza, hogy az erőforrás-felhasználás javítása a tervezésre vonatkozó jobb követelmények, a hulladékhierarchiában a kedvezőbb kezelési lehetőségek felé való előrelépést biztosító és ezáltal a hulladékképződés megelőzését, az újrafelhasználást, az újrafelhasználásra való előkészítést és újrahasznosítást segítő hulladékgazdálkodási jogszabályok révén jelentős nettó megtakarítást eredményezne az uniós vállalatok, a hatóságok és a fogyasztók számára, amely a becslések szerint 600 milliárd eurót tenne ki, azaz éves forgalmuk 8%-át, ugyanakkor 2–4%-kal csökkentené az üvegházhatású gázok kibocsátását; hangsúlyozza, hogy az erőforrás-termelékenység 30%-os növelése 2030-ig közel 1%-kal növelné a GDP-t, és további 2 millió fenntartható munkahelyet teremtené¹; emlékeztet arra, hogy az energiahatékonyság kiemelt célkitűzésként szerepel a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban, amely hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell a környezeti szempontból fenntartható termékek és szolgáltatások előállítását és az azok iránti fogyasztói keresletet, olyan szakpolitikák révén, amelyek fokozzák e termékek és szolgáltatások elérhetőségét, megfizethetőségét, funkcionalitását és vonzerejét; hangsúlyozza, hogy az erőforrások felhasználásának és a GDP növekedésének a bolygó biofizikai korlátai közt tartása érdekében teljes mértékben függetleníteni kell a növekedést a természeti erőforrások felhasználásától;
4. hangsúlyozza, hogy az egyenlő feltételek megteremtése érdekében fontos uniós célokat kijelölni;
5. kiemeli a Bizottság elemzését, amely kimutatja, hogy új hulladékgazdálkodási célkitűzések elfogadása 180 000 munkahelyet hozna létre, versenyképesebbé tenné az EU-t, és csökkentené a költséges szűkös erőforrások iránti keresletet²; sajnálatosnak tartja a hulladékgazdálkodásra vonatkozó jogalkotási javaslat³ visszavonását, ám Timmermans alelnöknek a 2014. decemberi plenáris ülésen tett felszólalása alapján lehetőséget lát egy körforgásos gazdaságról szóló új és ambiciózusabb csomag kialakítására, amelyet 2015 végéig kell előterjeszteni; hatásvizsgálaton, valamint az új körforgásos gazdaságról szóló csomag részét képező, 2015-ben elfogadandó mennyiségi célkitűzéseken alapuló jogalkotási javaslatot szorgalmaz, amely nem csak a háztartási, hanem az ipari és kereskedelmi hulladékokra is kiterjed; felszólít arra, hogy az új körforgásos gazdaságról szóló csomag terjedjen ki egyes konkrét hulladéktípusokra, köztük a szerves hulladékokra, az elektromos és elektronikai berendezésekből származó hulladékokra, és az építkezési hulladékokra;
6. felszólít arra, hogy a körforgásos gazdaságról szóló csomag, az Európai Erőforrás-

¹ A Bizottság 2014. július 2-i „Úton a körkörös gazdaság felé: 'zéró hulladék' program Európa számára” című közleménye (COM(2014)0398)..

² 2014. július 2-i bizottsági szolgálati munkadokumentum a hulladékokról szóló (COM(2014)0397) és (SWD(2014)0208) irányelvek módosításáról szóló irányelvjavaslatot kísérő hatásvizsgálat vezetői összefoglalójával.

³ A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv, a hulladéklerakókról szóló 1991/31/EK irányelv, az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK irányelv, az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaikról szóló 2012/19/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat

hatékonysági Platform ajánlásaival⁴, az éghajlat-változási és energiaügyi csomaggal és a hetedik környezetvédelmi cselekvési programmal összhangban, hozzon létre átfogó szakpolitikai keretet, amely az erőforrások tekintetében jelentősen növeli Európa függetlenségét, konkrét szakpolitikai célkitűzéseket tartalmaz, illetve jobban integrálja és összehangolja a meglévő szakpolitikai eszközöket, így például teljes körűen végrehajtja a környezetbarát tervezésről szóló és az ökocímkékre vonatkozó irányelveket, és kiterjeszti azokat különböző terméktípusokra és az erőforrás-hatékonyság dimenziójára; hangsúlyozza, hogy az eszközöknek és intézkedéseknek valódi lehetőségeket és aktív részvételt kell biztosítaniuk a kis- és középvállalkozások, mint kulcsszereplők, valamint a szociális gazdaságban működő vállalkozások és a helyi hatóságok számára a körforgásos gazdaságban; hangsúlyozza, hogy a keretnek a fenntartható és helyi munkahelyteremtést elősegítő konkrét politikákat kell tartalmaznia, elkerülve a túlzott bürokratikus követelményeket, és megfizethetőnek kell lennie minden háztartás számára;

7. felszólít arra, hogy a körforgásos gazdaságról szóló csomag tartalmazzon a kkv-kra vonatkozó konkrét támogatási intézkedéseket, amelyek célja többek között a tudatosság növelése, a technikai segítségnyújtás és a finanszírozáshoz, információhoz és készségekhez való hozzáférés biztosítása; támogatja a Bizottság kkv-k részére kidolgozott zöld cselekvési tervének végrehajtását, és üdvözli az erőforrás-hatékonysággal foglalkozó európai kiválósági központ létrehozását, amely tanácsot ad és segítséget nyújt a hatékonyabb erőforrás-felhasználásra törekvő kkv-knak;
8. hangsúlyozza, hogy tisztességes versenyt kell biztosítani a hulladékkezeléssel foglalkozó magán és állami vállalatok között, még akkor is, ha a hulladékgyűjtő rendszer működtetése önkormányzati vagy állami monopólium;
9. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy erősítsék meg a kiterjesztett gyártói felelősségre vonatkozó szabályozási keretet, és növeljék a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek átláthatóságát; kulcsfontosságúnak véli, hogy egyértelmű meghatározások és alátámasztott adatokon és minimumkövetelményeken alapuló, egységes számítási módszer álljanak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek rendelkezésére; hangsúlyozza, hogy az anyagfelhasználás csökkentése és az újrafeldolgozás fokozása érdekében javítani kell a csomagolóanyagok tervezésével kapcsolatos követelményeket;
10. felszólít arra, hogy a körforgásos gazdaságra vonatkozó csomag tartalmazzon a hatályos jogszabályok fejlesztésére és végrehajtásának erősítésére vonatkozó intézkedéseket, és vezessen be a fenntartható anyaggazdálkodásra vonatkozó uniós szintű politikát, minden érintett bevonásával és életciklus-alapú megközelítést alkalmazva, amelynek célja az anyagok ökohatékony, tartós és környezetvédelmi szempontból felelős használata, beleértve a kitermelés, valamint tervezés, gyártás, karbantartás, hulladékkezelés és újrahasznosítás szakaszait, valamint a veszélyes anyagok hatékony helyettesítését; fenntartja, hogy a fenti intézkedések, amennyiben azok a háztartásokat érintik, soha nem léphetik át a megfizethetőség határait;

⁴ Plenáris bizottsági munkaprogram, Európai Erőforrás-hatékonysági Platform manifesztum és szakpolitikai ajánlások, 2014. március
http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/documents/erep_manifesto_and_policy_recommendations_31-03-2014.pdf

11. hangsúlyozza, hogy a bioalapú termékeknek és a kapcsolódó szolgáltatásoknak különleges helyet kell biztosítani a körforgásos gazdaságban; sürgeti a Bizottságot, hogy vegye tekintetbe a 2012-es biogazdasági stratégia¹ célkitűzéseit; úgy véli, hogy a faanyagok és a faalapú anyagok az elsődleges termelésben kiválthatják a nem megújuló anyagokat, növelve a teljes értékláncban a körforgásos gazdaság fenntarthatóságát;
12. emlékeztet arra, hogy a munkahelyi egészséget és biztonságot szolgáló magas szintű intézkedésekre van szükség, amelyek megfelelnek a munkavállalókat ezen ágazatok némelyikében fenyegető különleges kockázatoknak;
13. hangsúlyozza, hogy a másodnyersanyag-visszanyerés lehetőséget kínál a hulladékanyagok visszanyerésére, és az Unió nyersanyagimport-függőségének csökkentésére; felhívja a tagállamokat a hulladékokkal kapcsolatos uniós jogszabályok maradéktalan végrehajtására, különösen a hulladék és veszélyes hulladék szállítását illetően, valamint az ellenőrzési tevékenység javítására az illegális hulladékszállítás elleni küzdelem terén; felhívja a Bizottságot, hogy szüntesse meg a hulladékszállításról szóló rendeletben fennálló joghézagokat; rámutat, hogy növelni kell az anyagok újrafeldolgozása iránti piaci keresletet, ösztönzőket nyújtva a nyersanyagok másodlagos piaca számára, rámutat továbbá az újrafeldolgozott termékek európai piaca létrehozásának szükségességére;
14. rámutat arra, hogy a termékek újrafelhasználásának, javításának, és újrafelhasználásuk előkészítésének fokozása lehetővé teszi a magas minőségű, fenntartható helyi munkahelyek létrehozását, az erőforrások megtakarítását, és a szociális gazdaság, vállalkozások és kkv-k szerepének növelését, a szociális vállalatokat beleértve; kéri, hogy az új körforgásos gazdaságról szóló csomag tartalmazzon olyan rendelkezéseket, amelyek mennyiségi célkitűzések révén ösztönzik mind az újrafelhasználást, mind az újrafelhasználásra való előkészítést, biztosítják a hulladékáramhoz való hozzáférést a hivatalosan elismert újrafelhasználó központok révén, és támogatják az újrafelhasználással és javítással foglalkozó központok és hálózatok fejlesztését és megerősödését; hangsúlyozza, hogy javítani kell a terméktervezésre vonatkozó előírásokat, hogy a fogyasztók tartósabb, könnyen szétszerelhető, korszerűsíthető, javítható és újrafeldolgozható termékekhez jussanak, kéri a Bizottságot, hogy bízta meg az európai szabványügyi szervezeteket azzal, hogy e cél elérése érdekében aktívan működjenek együtt a kkv-k képviselőivel, a fogyasztókkal és a civil szervezetekkel;
15. úgy véli, hogy a tervezett elavulás elleni küzdelemhez európai szintű intézkedésekre van szükség; kéri a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a fogyasztási cikkekre vonatkozó minimális törvényes garanciák kibővítését, és egészítse ki a vonatkozó jogszabályokat javítási záradékkal, amely a vonatkozó (a hulladékokról, a környezetbarát tervezésről, az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól, az elemekről és akkumulátorokról, a fogyasztói jogokról szóló) irányelveken belül előírja a gyártóknak, hogy a tájékozott vásárlás, a korszerűsítés és javítás, az újrafelhasználás és újrafeldolgozás lehetővé tétele érdekében bocsássonak releváns és megbízható információkat (pl. élettartam, az elhasznált termékek kezelése, újrafeldolgozhatóság, szétszerelés, környezeti hatások) az újrafeldolgozók, a vásárlók és a fogyasztók rendelkezésére;

¹ A Bizottság „Innováció a fenntartható növekedésért: az európai biogazdaság” című közleménye (COM(2012)0060), (SWD(2012)0011), http://ec.europa.eu/research/bioeconomy/pdf/official-strategy_en.pdf .

16. felhívja a tagállamokat, hogy keresletoldali eszközök segítségével – például a használt termékek javítására és értékesítésére vonatkozó nulla százalékos héa bevezetésével, illetve az erőforrás-hatékonyabb, kevesebb hulladékot generáló és könnyebben újrafeldolgozható termékek beszerzésére vonatkozó zöld közbeszerzési kritériumok megerősítésével – ösztönözzék a tartós termékek újrafelhasználását, javítását és keresletét;
17. üdvözli, hogy a Bizottság közleményében foglalkozik a hulladékokkal kapcsolatos különböző sajátos kihívásokkal, így a hulladékképződés megelőzésével, a tengeri hulladékkal és az élelmiszer-hulladékkal; rámutat az élelmiszer-pazarlásnak a cégekre és fogyasztókra gyakorolt közvetlen gazdasági hatására, amelyet a hulladékártalmatlanítás költsége, valamint a még eladható, illetve ehető élelmiszer kidobása által okozott gazdasági veszteségek okoznak (az Unióban évente több, mint 100 millió tonna élelmiszer megy kárba); emlékeztet arra, hogy az élelmiszer-pazarlás visszaszorítására költött minden egyes euró 250 kg, 500 euró értékű élelmiszer elpazarlását akadályozhatja meg; kiemeli az élelmiszerek városi és vidéki területek közötti visszaforgatásában, illetve a városok és a mezőgazdasági ágazat közti zárt körforgás („zárt hurok”) megteremtésében rejlő környezeti és gazdasági lehetőségeket; sürgeti a Bizottságot, hogy a körforgásos gazdaságról szóló csomag keretében lépjen fel az élelmiszer-pazarlás ellen; felhívja a Bizottságot szelektív hulladékgyűjtési rendszerek bevezetésére az élelmiszer- és organikus hulladékok terén (adott esetben „ajtótól ajtóig” történő gyűjtés révén), és az organikus anyagok komposztálásának előtérbe helyezésére;
18. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Bizottság és a tagállamok elősegítsék az ipari szimbiózis programok indítását, amelyek támogatják az újrafelhasználásra és újrafeldolgozásra irányuló ipari szinergiákat, és segítik a vállalkozásokat – különösen a kkv-eket – annak feltérképezésében, hogy mi módon válhatnak az általuk termelt energia, hulladék és melléktermékek erőforrássá mások számára; rámutat a hasonló koncepciókra, mint a „bölcstől a bölcsőig” elv és az ipari ökológia;
19. felkéri a gyártással és forgalmazással foglalkozó anyavállalatokat és azon uniós tagállamokat, amelyek megnyitották piacukat e vállalatok termékei előtt, hogy piaci feltételek mellett hozzanak létre begyűjtő és visszavételező helyeket a használt gépek és berendezések számára, hogy az újrahasznosításból származó másodlagos nyersanyagok – piaci feltételek mellett – közvetlenül újrafelhasználhatók legyenek;
20. hangsúlyozza egy olyan adóügyi keret szükségességét, amely összhangban áll a „szennyező fizet” elvvel, megfelelő jelzéseket küldve ezzel az erőforrás-hatékonyág terén történő beruházásokhoz, a termelési folyamatok modernizálásához, és a könnyebben javítható és tartósabb termékek gyártásához (amely keret része lehet pl. a javítási szolgáltatások alacsonyabb adóterhe, és magasabb adók kivetése az erőforrás-intenzív, nem újrafeldolgozható és egyszer használatos termékekre); szorgalmazza a tagállamok előrelépését ezen a téren, az európai szemeszter folyamatának részeként¹; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy szüntessék meg a környezetvédelmi szempontból káros támogatásokat, és vessenek ki megfelelő díjakat az olyan nem erőforrás-hatékony tevékenységekre, mint a visszanyerhető és újrafeldolgozható anyagok hulladéklerakókba helyezése és elégetése;

¹ Green Budget Europe, 2015: Az európai szemeszter folyamatát támogató országspecifikus ajánlások, 6. oldal, http://www.foes.de/pdf/2015-02-25_CSR%20Recommendations_FINAL.pdf

21. rámutat arra, hogy az erőforrás-hatékonyság segíthet az európai vállalkozásoknak abban, hogy kiaknázzák a gyorsan növekvő ökoiparágakban rejlő piaci lehetőségeket, megjegyzi azonban, hogy sok esetben nem megfelelően biztosítottak az innovatív üzleti modellekbe irányuló beruházások; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre megfelelő politikai alapot a körforgásos gazdaság számára; felhívja a Bizottságot és az Európai Beruházási Bankot annak biztosítására, hogy az Európai Stratégiai Beruházási Alap támogassa az erőforrás- és energiahatékonyságra vonatkozó célkitűzéseket, köztük az épületek (beleértve a szociális lakhatást) nagyobb energiahatékonyságát, és a környezetvédelmi szempontból fenntartható és innovatív kkv-k, az induló vállalkozások és vállalkozók fejlesztését, és erősítse az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos tanácsadó szolgálatokat; felszólít arra, hogy a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő programnak (COSME), a Horizont 2020 programnak és az európai strukturális és beruházási alapoknak nyújtott finanszírozás fokozottabban összpontosítson az ökoinnovatív és erőforrás-hatékony megoldásokra, az új üzleti modellekre (mint a lízing és a termékszolgáltatási rendszerek), a termékek tervezésének és nyersanyag-hatékonyságának javítására és a folyamatok hatékonyságára; felhívja a Bizottságot, hogy szüntesse meg a hulladéklerakók támogatását, továbbá, hogy tartózkodjon a hulladékot energiává alakító infrastruktúrák támogatásától és az azokba irányuló beruházásoktól, hogy elkerülhető legyen az értékes anyagok pazarlása, a rendszer megmerevedése és a kapacitástöbbletek kialakulása;
22. kiemeli, hogy az Unió nyitott gazdasággal rendelkezik, import- és exporttevékenységet folytat a világgpiacon; rámutat, hogy az erőforrások kimerülésének globális kihívását nemzetközi szinten is szükséges kezelni, felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívan támogassák az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) keretében működő nemzetközi erőforráspanel munkáját, amely az erőforrásokat érintő, világszinten problémát jelentő kérdéseket kutatja, és gyakorlati megoldásokat dolgoz ki a döntéshozók, az ipar és a társadalom számára;
23. felhívja a Bizottságot, hogy helyezzen nagyobb hangsúlyt a megfelelő szakmai készségek fejlesztésére, és rámutat arra, hogy a körforgásos gazdaságról szóló csomagnak a munkavállalók és munkanélküliek oktatását és képzését szolgáló programokat és azok finanszírozására vonatkozó intézkedéseket kell tartalmaznia;
24. kiemeli, hogy az energiahatékonyság növelése csökkenti Európa erőforrás-függőségét, valamint a mintegy 125 millió európai polgárt érintő energiaszegénységet; megállapítja, hogy az energiahatékonyságot külön energiaforrásnak érdemes tekinteni, amelynek növelése nagyban hozzájárul az európai ipar fejlődéséhez, munkahelyek teremtéséhez és a lakossági energiaszámlák csökkentéséhez.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	28.5.2015
A zárószavazás eredménye	+: 53 -: 8 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Nicolas Bay, Jerzy Buzek, Soledad Cabezón Ruiz, Philippe De Backer, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Peter Eriksson, Adam Gierek, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, András Gyürk, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Dawid Bohdan Jackiewicz, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Morten Helveg Petersen, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Henna Virkkunen, Martina Werner, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Pervenche Berès, David Coburn, Miriam Dalli, João Ferreira, Francesc Gambús, Jens Geier, Gerben-Jan Gerbrandy, Benedek Jávor, Constanze Krehl, Barbara Kudrycka, Werner Langen, Olle Ludvigsson, Vladimír Maňka, Marian-Jean Marinescu, Sofia Sakorafa, Massimiliano Salini
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Eleonora Evi, Cecilia Wikström